

Олександр Іващук

ЗИГЗАГИ

поezії

Зигзаги. Геометричні лінійні елементи, що, немов постійно сумніваючись, змінюють вектор власного напрямку.

Зигзаги скрізь. У настрої, рішеннях, словах і емоціях – вони безжальні, безумовні та неодмінно присутні поруч чи у кожному з нас.

Вверх, вниз, вправо, вліво, так, ні, мінус, плюс, пауза, старт – зигзагами пронизане і динамічно змінюється все навкруги.

*Змінюється навіть написане і в написаному. Не вірите?
Перечитайте цю книгу через рік.*

І нехай ці зміни будуть на краще.

Хай прийде новий горизонт.

ЗМІСТ

Золоте серце.....	4
Метелики.....	5
Фіранки	6
Мишка.....	7
Сувій	9
Білосніжко.....	10
Весна.....	11
Алхімія	12
Моге.....	13
Портрети.....	14
Ватерлінія.....	16
Почесна грамота	17
Осіння	18
Скеля і море	19
Поцілунок.....	22
Сірий вірш	23

ЗОЛОТЕ СЕРЦЕ

У золотого серця є проблеми –
Тріпоче струмом як коротять клєми
І тисне в грудях холодом грудневим
Бо хоч не кам'яне, та металеве...

МЕТЕЛИКИ

Защемило мені, запекло –
Влізло в голову скалкою слово
І тихенько собі залягло
Крадькома, несвідомо, нервово

Опустилося до хрипоті,
Поперек стало клаптем у горлі
І метеликів у животі
Зачинило насилу в неволі

А ті вились наївно уверх,
Тріпотіли з глухим перестуком
Та непросто здолати бар'єр,
Що в минулому витканий звуком

Ми ж дорослі, візьми – та й забудь
Але ж ні – вже дісталось до серця
Розтеклося, розбіглось, мов ртуть
І нелегко до купи збереться

Та зберу. Переловлю в кулак,
Розітру і розвію в вітрила –
Хай за вітром малюють зигзаг
Невагомі метеликів крила

ФІРАНКИ

Фіранки сліз закрили очі,
Сховали серце і думки,
І в молитвах проходять ночі,
Хоча усе чого так хочу
Лежить на відстані руки

Весільні дзвони б'ють на сполох,
Кричать, що треба б вже було
Із серця викинути мотлох,
Чиїмсь вустам заграти соло
І вже не вірити в любов

Я посміхнусь, бо все це знаю,
Хоча і роблю навпаки, –
І через біль переступаю
Як третій келих піднімаю
Всякчас із лівої руки...

МИШКА

(дитяча версія)

Жила-була маленька мишка
Вушка, лапки, хвостик сіренький
Їла кашку, читала книжку
Час від часу гризла печенько

Та якось по дорозі з поля
Упустила одне зернятко –
Забагато взяла квасолі
У малі волохаті лапки

І побачила краєм ока
Як підняло оту зернину
Більчєня, що жило високо
На великій липі сусідній

І побігла мишка до хатки,
Нагребла у жменьку гостинці
І поклала під липу зранку
Крадькома на отому ж місці

Заховалась за листям мишка
І чекала довго й терпляче
Та дивилася тишком-нишком
Чи дійде її передача

Більчєня обережно злізло,
Здивувалося, озирнулось,
Все огледіло, обдивилось,
Скуштувало і... посміхнулось!

І щось теплим вітром в сердечку
Здійнялось в малої тваринки

І заповнило до краєчків
Невідому досі шпаринку

Так щоранку мишка й носила
Більченяті свої дарунки
Й нічогосінько не просила –
Мишці було добре від думки

Що вона живе недаремно
І що радість комусь приносить
Бо ж давати справді приємно
Якщо навіть про це не просять

(недитяча версія)

Та лишилися якось гостинці
І на другий день, і на шостий...
Зачинилась мишка у нірці
І сидить, підібгавши хвостик

Перебігла білка деінде –
Кличуть вищі липи юрбою,
А у мишки піти не вийде
Бо не взяти нірку з собою

І не втримала, покотила –
Завелике сіреньке серце
У безодню упало пилом
І до дна, де сльозами ллється

Не дістати жодній драбині –
Надто глибоко мишка тоне
Та спасеться як по зернині
Цю безодню колись наповнить...

СУВІЙ

Ти поринаєш у сувій
Тісного підземелля ночі
І линуть за тобою очі,
Заплутавшись в ході твоїй

Ти танеш в сутінках, мов лід,
І знов якась моя частинка,
Мене невидима краплинка
Йде за тобою слід-у-слід

Я ж залишаюсь в пастці стін, –
Хоча душа осиротіла,
Розкинувши поспішно крила,
Тобі несеться навздогін...

БІЛОСНІЖКО

Під ковдрою твого нерозуміння
Застигла у холодному теплі
Моя любов. Пірнуло в сон терпіння
Прощальним поцілунком на чолі

Затихло все – докори і образи,
Тупіє, гасне, застигає біль
Й росте повільно наді мною панцир
Зі снігу, смутку і радіохвиль

І обіймає айсбергами серце
Невидимий для ока льодовик –
Крізь них не допливе і не проб'ється
До месенджеру ні один мій крик

Тож знову не прокинусь. Все спочатку
Думками пройду всоте уві сні,
Невимовленим заримую згадки
Й чекатиму відлиги і весни

Бо знаю те, що лід – не вічний
Й зігріті сніжним укриттям
Озиминою зійдуть пишно
Всі
незабуті
почуття...

ВЕСНА

Теплом відлиги прочинила серце
Навшпиньки увійшла і на осонні
Роззувшись із чобіт, пішла босоніж
Лишаючи в повітрі ноти терцій

І прокидались, втомлені гамбітом,
І, жмурячись, вилазили з барлогів,
З перин, пуховиків, мереж і блогів
Озимі почуття весняним цвітом

І білим візерунком завітчали,
Зрослися і загоїли собою
В фортечних мурах діри і пробої
Вини, нерозуміння і печалей

І оселили у найвищій вежі
Яскравою ранковою зорею
Несказане у ямбах і хорях –
Хай світочем сія! Нехай бентежить...

*****

Тобою непомітно став залежним...
Люблю тебе.
Люблю
тебе
безмежно

АЛХІМІЯ

Якщо шукаєш філософський камінь
А з ним цілющий еліксир життя –
Рецепт простий – але скажу між нами
Приготування – справа не проста

Розплавлений свинець залий у рани
Додай дві дрібки фосфору образ
І до кипіння доведи думками
Яким давно не місце і не час

Тепер засни. Нехай усе застигне
Миттєвостями спогадів і слів,
А вдосвіта, коли печаль затихне
Приправ ретельно сіллю почуттів

І виколупуй, діставай, витрушуй,
З гірким сірчаним досвідом змішай
Та кислотою виливай у душу
Терпи. Воно їдке. Не заважай –

Хай їсть допоки не буде прозорим –
Тоді проступить золотом твій шал
Й спочине, герцем стомлений у зброї,
У формі серця вилитий метал

Це все – ти зміг. Досяг. Здобув уміння.
Та як же прикро, що разом із ним
Все залишилось в пам'яті камінням
Але не філософським, а простим

Бо той єдиний філософський камінь
Що еліксиром все живе зцілить –
Лише любов, що шириться серцями
І золотить собою кожну мить...

MORE

Ми всі живемо лиш для того
Аби поїхати до моря
Коли край неба молодого
У літню ніч серпом надоре

Що може бути важливішим
За те, що нам шепочуть хвилі
Блакитним паттерном у тиші,
Розмореним вечірнім штилем

Вони відкриють таємницю
Таку просту, таку буденну –
Немає жодної різниці
Хто ти – ми всі аборигени

Які лиш думають насправді,
Що на екрані монітору
Існують важливіші справи,
Ніж дихати блакитним морем

Усе це створено для тебе
Та ще семи мільярдів решти –
І порозливано під небом
Аби ти зрозумів нарешті

Коли край неба молодого
У літню ніч серпом надоре –
Що ми живемо лиш для того
Аби поїхати до моря

ПОРТРЕТИ

Кажуть, доля людини схожа
На портрет, що висить на стінці –
У обрамленій огорожі
Кожен в Всесвіті наодинці

Дуже різні очі в портретів,
Різні ракурси, фарби, стилі,
Натюрморти різних предметів
Всіх по-різному оточили

Різні стіни в цій галереї –
Дерев'яні і в позолоті,
Як паркани і як музеї,
Зовсім нові і на ремонті –

Та дозволено нам міняти
Тільки те, що у межах рами,
А стіну не дано чіпати –
Невблаганні закони карми...

Отже, вибору не пізнати?
І розписані всі білети?
Та відомі координати
Місця кожного на планеті?!..

Але думаю як картина
Стане кращою де досягне –
Замете з кутків павутину,
Прибере з натюрмарту зайве,

Освіжить кольори і барви,
Ордени заслужить в петлиці –
Невідомі їй переправи
Перевісять на краще місце

Поміняють раму на ліпшу,
Переб'ють в каталозі ціну...
...Але я все ж, мабуть, залишусь –
Звідси видно твою картину

*****

...І коли починаю зміни –
Так хотілось би знати мені,
Що знайдуться наші картини
На одній і тій же стіні...

ВАТЕРЛІНІЯ

Коли стали вчинки тенетами
Ватерлінію було зметено,
Перелито і перекапано –
Больовий поріг переплакано

І на дно пішло переповнене
Списаним листом серце втомлене
Без оглядки впало, без сил униз
Аби тільки більше не мучитись

Щоб не думати, не надумати,
Не крутити знов на ніч дум отих,
Більше ні сльози усередину –
Ватерлінію вже перейдено

Тихо ляже серденько на пісок
На емоціях затягне пасок –
Відіб'ються спогади тінню і
Витиснуть нові ватерлінії...

*****

...Знає хто пливе те, що кораблі
Тонуть із водою, а не в воді
І лежать у ній глибоко в грудях
Дивлячись уверх на Чумацький Шлях

ПОЧЕСНА ГРАМОТА

За результати відмінні
Грамоту дали людині
І не просту, а почесну
Дали прозоро і чесно

Без зволікань і рутини,
Олімпіад підкилимних
Перед усім колективом
З рук урочисто вручили

Бігла людина додому
Холод забувши і втому
В папці стискаючи гордо
Глянцеву винагороду

Ніжно всміхнулась дружина -
Ну врешті-решт оцінили
Те, що працюєш ночами
За зарплатню копійчану

Діти радіють завзято –
Грамоту має їх тато,
Свято сімейне сьогодні!..
...Ми, все ж, не повністю згодні –

Бо не завадило б взнати
Цьому громадянину
Скільки почесних грамот
Вартує одна хлібина

ОСІННЯ

Чи хтось знав на Землі досі
Як дарує любов осінь?
Сипле жовтим терновим листям,
Щоб зробити з мого болю намисто
Заглядає дощем у квартиру,
А без тебе все життя моє в дірах
І бере моє шаленство під варту
Бо без тебе все нічого не варте

Знову ковдру, мов тебе, обіймаю
Скільки чула вона слів «Я кохаю»...
Прокидаюсь та тебе не знаходжу –
Боже мій, невже я з розуму сходжу?!
Двадцять тисяч думок що робити –
До тебе йти чи може від тебе бігти?
Підкажіть мені прошу, люди добрі,
Як вмістити в серці ніжність і гордість...

... Чи хтось знав на Землі досі
Як дарує любов осінь?
Сипле жовтим терновим листям,
Щоб зробити з мого болю намисто
Заглядає дощем у квартиру,
А без тебе все життя, наче в дірах
І ідуть у серці війни і чвари,
Але знають це лиш мої гітари...

СКЕЛЯ І МОРЕ

Сіро-блакитні простори
Десь на краєчку Мідгарду –
Скеля стояла у морі,
Несла під зорями варту

«Де така гарна взялася? –
Море у неї питало, –
Сильна й висока знеслася!»
Та ж незворушно мовчала

Дивлячись пильно угору
На небосводу палітру
Там, де хмарини над морем
Плили за подихом вітру

«Ти неймовірна сьогодні!», –
Море щоранку співало
І синевою безодні
Скелі підніжжя вмивало

Кішкою море тулилось,
Терлося і вигиналось –
Але ні слова про милість
З вуст кам'яних не зірвалось...

«Що ж я для тебе не люблю?, –
Плакало море солоне, –
Чим краще хмари голублять
За мою піну холодну?»

Звісно, їм легше у небі
Коси чіпати руками!
Я ж цілий день біля тебе –
Завше лежу під ногами...»

І у нічному безсиллі
Штормом ревло і кричало,
Билися серце і хвилі –
Скеля дивилась. Й мовчала...

*****

...Вітер і сонце яскраве
З моря зробили пустелю –
Виросли квіти і трави
Але невесело скелі

Хочеться солі і ванни,
Шуму води, що так звикла
Й знати, що є під ногами
Те, що нікуди не зникне

Так би кортіло до моря
Хоч би на мить, хоч на хвилю!
Та лише степ неозорий
Там де плескалися хвилі...

І чи від сонця, чи дум тих –
Тріснув навпіл сірий камінь
І те, що складно забути
В поле побігло струмками...

*****

...Раптом краплина упала
Й линула злива прозора
«Краще? – їй хмара сказала
Голосом синього моря, –

Я тепер буду летіти,
Литиму зверху водою –
Щоб розпускалися квіти
Я твоє серце наповню

Аби струмки сіро-сині
Щастям текли на просторі
І десь колись неодмінно
Разом зустрілись у морі»...

ПОЦІЛУНОК

Твій поцілунок мов ковток води
В пустелі сірих незворушних буднів, –
Мій порятунок у хвилини скрутні
Від різної душевної біди

Як лише ти умієш поцілуй!
Хай у твоїх обіймах я забуду
Про все, що було, є і те, що буде –
Й вустами всю любов мою відчуй

*****

Знайшов я джерело життя нарешті,
Хоча одного я усе ж боюся, –
Щоб я часом, бува, не захлинувся
Безмежжям щастя, що мені несеш ти...

СІРИЙ ВІРШ

Коли пливу у сірій течії
Оточений безбарвними думками
Я згадую, що сірими мої
Є очі, у яких колись зірками

Світилось і цвіло, палило вщент
І припікало поглядами рани –
Й лиш фарбою був сірий градієнт,
А не болотянім буденним станом

То може, що у сірості не страх,
А лиш передчуття підйому планки –
І у ранкових сірих небесах
Зірок мені не видно на світанку

Хай будуть сірі та блищать, мов сталь,
Холодним сріблом крила у польоті
Щоб мінусів старих горизонталь
У новому
забулась
горизонті

Олександр Іващук

З И Г ЗА Г И

Золоте серце
Метелики
Фіранки
Мишка
Сувій
Білосніжко
Весна
Алхімія
More
Портрети
Ватерлінія
Почесна грамота
Осілля
Скеля і море
Поцілунок
Сірий вірш

Фото обкладинки: Олександр Березко

Олександр Іващук. Зигзаги © 2019

/ ivashchuk.art